

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Освітня програма	35018 Агроінженерія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	208 Агроінженерія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.05.2023 р.

Справа № 0674/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 20 "Аграрні науки та продовольство" у складі:

Лопушняк Василь Іванович – головуєчий,

Василишин Роман Дмитрович,

Власенко Володимир Анатолійович,

Вовк Стах Осипович,

Геник Ярослав Вячеславович,

Гончарова Олена Вікторівна,

Карпук Леся Михайлівна,

Пастухов Валерій Іванович,

Сатарова Тетяна Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Бабій О. – представник ЗВО,

Ткаченко Ігор Григорович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35018
Назва ОП	Агроінженерія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	208 Агроінженерія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітньо-професійна програма "Агроінженерія" (<https://bit.ly/3KAT9dY>) була затверджена 21.06.2022р. та має чітко сформульовані цілі. Метою даної ОП є «Підготовка фахівців, здатних розв'язувати спеціалізовані завдання та прикладні задачі, пов'язані зі застосуванням сільськогосподарської техніки і механізованих технологій виробництва, первинної обробки, зберігання та транспортування сільськогосподарської продукції, технічного обслуговування та усунення відмов, управління механізованими технологічними процесами, виробничими підрозділами, які здійснюють технічне забезпечення агропромислового підприємства». Аналіз Стратегії розвитку та Статуту ТНТУ показує, що мета ОП повністю узгоджується із місією та стратегічними цілями університету. Необхідність провадження ОП обумовлена планами з розвитку аграрного сектору у Тернопільській області на 2021-2027 роки. Особливістю ОП є «Інтеграція загально-технічної та спеціальної технічної підготовки при дослідженні явищ та процесів, пов'язаних з ефективним функціонуванням сільськогосподарської техніки і механізованими технологіями в агропромисловому виробництві». Однак, слід зауважити, що дослідження явищ та процесів більшою мірою стосується наступних рівнів підготовки, а бакалаврський має більш практичне спрямування- експериментальні дослідження роботи сільськогосподарської техніки в конкретних умовах.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ЗВО розроблена нормативна база документів, яка регламентує порядок залучення різних груп стейкхолдерів до формулювання цілей та ПРН, а також їх удосконалення та перегляду: «Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу та припинення освітніх програм ТНТУ» «Положення про опитування учасників освітнього процесу в ТНТУ» «Положення про акредитацію освітніх програм ТНТУ». Для урахування пропозицій та потреб здобувачів і академічної спільноти щодо цілей та ПРН ОП університет проводить анкетування (запит ЕГ, ч. 1, п.9) та усне опитування, проте здобувачі і студентське самоврядування недостатньо залучені до процедур обговорення ОП. Здобувачі не мають чіткого уявлення про можливість звернення з пропозиціями щодо удосконалення ОП: до кого звертатися і як далі вони розглядаються.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Тенденції розвитку спеціальності та ринку праці аналізувалися під час розробки ОП та в процесі її провадження. В листах від роботодавців обґрунтовується потреба у висококваліфікованих фахівцях аграрної сфери та наявність робочих місць сфери аграрного виробництва для регіону Тернопільської області, на які могли би претендувати випускники ОП Агроінженерія. В матеріалах самооцінювання зазначено, що при розробці ОП був врахований досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, проте на зустрічі гарант ОП не зміг пояснити, який саме досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм був врахований в результаті порівняння, які кращі практики були запозичені, яких недоліків вдалося запобігти.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

В цілому, визначені ПРН корелюють із загальними і фаховими компетентностями, ПРН 1-24 аналогічні переліку Стандарту вищої освіти за спеціальністю 208 Агроінженерія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Для забезпечення фокусу та особливостей ОП введено додатковий ПРН 25, який спрямований на застосування на практиці сучасних геоінформаційних технологій та результати моделювання елементів агровиробництва при розробленні технологічних процесів вирощування, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції. Однак слід зауважити, що для моделювання елементів агровиробництва (додаткова ФК15) і пов'язаного ПРН 25 в частині розроблення технологічних процесів, використовувані в ОПП програмні продукти Solid Works та Ansys, які не в повній мірі задовольняють поставлені задачі, оскільки призначені в більшості для розрахунків і моделювання виробів, а не процесів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Обсяг ОК, спрямованих на формування загальних і фахових компетентностей, відповідає вимогам законодавства для першого рівня вищої освіти і становить разом із практикою і кваліфікаційною роботою бакалавра 179,5 кредитів, що забезпечує виконання вимоги Стандарту спеціальності 208 Агроінженерія. З аналізу навчального плану затвердженого в червні 2022 р. визначено, що обсяг окремих ОК складає від 4 до 15 кредитів ЄКТС, обсяг практичної підготовки становить 9 кредитів ЄКТС, атестація у формі виконання та публічного захисту кваліфікаційної роботи – 9 кредитів ЄКТС.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОК ОПП загалом відповідають напрямкам професійної діяльності фахівців за спеціальністю 208 Агроінженерія. ОП та навчальний план (НП) є структурованими та передбачають 60 кредитів ЄКТС на рік навчання, що відповідає ЗУ «Про вищу освіту». В НП цикл загальної підготовки складає 21 компонент обсягом 125 кредитів, а цикл професійної підготовки 8 компонент обсягом 45,5 кредитів. Суттєве перебільшення обсягу загальної підготовки обмежує набуття здобувачами знань професійного спрямування. Найбільша кількість кредитів встановлена для дисциплін загальної підготовки: ОК3 Вища математика – 15, ОК19 Фізика – 12, ОК11 Опір матеріалів - 9, у той час як для професійно-орієнтованих дисциплін ОК24 Ремонт с.г техніки – 4, ОК21 Експлуатація с.г машин – 6, ОК23 Організація і технологія механізованих робіт - 8. Аналіз забезпечення ОК ПРН вказує на протилежну залежність: ОК3, ОК19, ОК11 забезпечують по 1 ПРН, а ОК 24 «Ремонт сільськогосподарської техніки», ОК21 Експлуатація сільськогосподарських машин – по 5, найбільш переобтяженим є ОК23 «Організація і технологія механізованих робіт» (у тому числі курсовий проект) – 11 ПРН. Зв'язки на структурно-логічній схемі та пререквізити силабусів мають невідповідність – вказано дисципліни, яких немає в ОП: ОК21, 23, 24, 25 Енергетичні засоби с.г. виробництва, ОК22, 23, 25 – теорія машин і механізмів, ОК22 – основи агрономії. Потребують перегляду та розширення ОК, що забезпечують ФК1, ФК8, ФК11 та ПРН 7, 13, 19, 21. Викликає сумнів велика кількість ПРН, досягнення яких забезпечується при практичній підготовці: ОК27 - 11ПРН, ОК28 - 17ПРН при обсязі кожної – 3 кр. Усе зазначене послаблює фактичний рівень фахових компетентностей випускників та знижує ефективність досягнення ПРН. Критичним зауваженням є віднесення до вибіркової дисципліни Основи права, яка забезпечує формування ФК1, а також професійно вагомим освітніх компонентів Енергетичні засоби с.г. виробництва, Автоматизована робота с.г. машин, Технічний сервіс в агровиробництві, які формують основні фахові компетентності: 1,3,7,8,9,10,12,16 і забезпечують ПРН:7,9,12,13,16,18,19,20,23 бакалаврів з агроінженерії, передбачені ОПП і стандартом. Висновок: освітні компоненти, включені до освітньої програми в сукупності не дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП в цілому відповідає предметній області спеціальності 208 Агроінженерія, визначеним у СВО як «Об'єкт вивчення та діяльності: явища та процеси, пов'язані з ефективним функціонуванням сільськогосподарської техніки і механізованими технологіями в агропромисловому виробництві». В той же час, ОК4 «Вступ до фаху» за виключенням окремих питань присвячена конструюванню с.г. машин, що відповідає лише одній ФК4. Силабус ОК1 вміщує окремі

питання, які розглядаються на старших курсах після опанування певних ОК. Узагальнюючи, цю дисципліну не можна назвати Вступом до фаху за спеціальністю 208 Агроінженерія. Особливість ОП щодо загально-технічної підготовки ґрунтовно забезпечується ОК 3, 5, 7, 11, 14, 17, 19 загальним обсягом 66 кредитів. В ОПП недостатній обсяг вивчення методів первинної обробки і зберігання продукції рослинництва, сервісного і технічного обслуговування машин і обладнання, методів правового забезпечення виробництва, що є частиною предметної області. Відсутня дисципліна, яка б надавала знання з технології виробництва продукції тваринництва, як пререквізит ОК22. Елементи технологій виробництва продукції рослинництва можна набути з ОК1 «Агрозахист» (6 кредитів), в той же час дуже розгорнуто для агроінженерів надається матеріал про ґрунти (18 годин з 32). Спостерігається невідповідність обсягів ОК в ОП і силабусах: ОК24 в ОПП 4 кредити ЄКТС, в силабусі 5 кредитів, лекцій, відповідно 28 і 42 академічні години, в ОК 23 - 8 і 8,5 кредитів, в ОК21 - 6 і 6,5 кредитів. Не співпадають форми контролю за ОК21- в НП і силабусі залік, екзамен, в ОП тільки екзамен. Титульні сторінки силабусів не відповідають їх наповненню: для ОК24 форма семестрового контролю на титулці залік та екзамен, в самому силабусі тільки екзамен, на титулці ОК21 вивчається у 8 семестрі в силабусі і НП у 7 і 8 семестрах, в ОК21 на титулці 5 кредитів, силабусі-6,5. В ПРН-25 і в розділі 4 ОП «переробка» необхідно замінити на «первинна обробка» В НП в Атестації вказано «Екзамен з фаху». В тематиці курсового і дипломного проектування відсутні теми з ремонту і сервісного обслуговування с.г. техніки, в тому числі тракторів і автомобілів; з технологічних процесів утваринництва та первинній обробці с.г. продукції, що пов'язано з відсутністю відповідних дисциплін в ОП.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО ТНТУ регламентується «Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти ТНТУ» (<https://bit.ly/40WzydA>) в якому визначені порядок формування переліку навчальних дисциплін вільного вибору, порядок вибору навчальних дисциплін і формування груп. У структурно-логічній схемі ОП вибіркові ОК розподілено по блокам загальної, загальноінженерної та фахової підготовки. Також здобувачі можуть самостійно обирати теми курсових проєктів, науково-дослідних та кваліфікаційних робіт, баз проходження практик. За п. 3.4 вказаного положення вибіркова ОК може викладатися за умови, якщо її обрали усі здобувачі ВО, які навчаються за ОП на відповідному курсі, або за умови чисельності здобувачів освіти, що її вибрали не менше як 24 особи для бакалаврів чи 12 осіб – для вивчення іноземних мов Положення. Робочі плани, затверджені переліки груп для вивчення вибіркових дисциплін здобувачами ОП свідчать про певну обмеженість вибору різних вибіркових дисциплін на відповідному курсі, що пов'язано з вимогами п.3.4. Розглянувши перелік вибіркових дисциплін, треба відзначити, що дисципліни Основи агрономії, Основи права, Енергетичні засоби сільськогосподарського виробництва, Автоматизована робота сільськогосподарських машин, Технічний сервіс в агровиробництві – об'єктивно є обов'язковими та забезпечують обов'язкові компетентності та ПРН Стандарту (СК 1, 2, 6, 8, 10, 11), їх доцільно вивести із вибіркових і додати до основних компонентів, натомість урізноманітнити пропозиції вибіркових дисциплін, що забезпечить реальну можливість вільного вибору дисциплін.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти у ТНТУ регламентована Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ (<https://bit.ly/40IPXT6>), Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у ТНТУ (<https://bit.ly/40JvZYI>), в якому визначені мета і зміст практик, вимоги до баз практик, організація і керівництво практикою, підведення підсумків практики. В ОП передбачено три види різноманітних за змістом практик: ознайомча, навчальна та професійно-орієнтована загальним обсягом 9 кредитів. Захист звітів з практики проводиться публічно перед комісією у складі двох-трьох викладачів кафедри. Базами практик є підприємства галузі в області, з якими укладено договори. 83,8% опитаних здобувачів із тих, хто проходив практичну підготовку, відповіли що повністю і частково задоволені практичною підготовкою. Зауваження: 1. В методичному посібнику «Ознайомча практика» (ОК-26) треба узгодити: «За підсумками проходження ознайомчої практики студенти повинні: Знати:...» (стор 11) і фахову компетентність ФК 10 (стор. 12). Здобувач не зможе знайти «Перелік тем рефератів (Додаток А)» (див. стор. 10). 2. В методичному посібнику «Навчальна практика» (ОК-27) треба узгодити: мету практики (стор. 11), «За підсумками проходження навчальної практики студенти повинні: Знати:...» (стор 13) і фахові компетентності ФК 1 - ФК5 (стор. 14), а також РП: 12,13,14,22,25 (стор. 16) тим більше, що дисципліни, де відповідні питання викладаються, за навчальним планом стоять після навчальної практики.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

За результатами аналізу встановлено, що ОП дозволяє здобувачам вищої освіти сформувати універсальні соціальні навички фахівця щодо розуміння та аналізу суспільно-політичної ситуації, активної громадянської позиції, комунікації, креативності, мультикультурності, управляти своїм часом, працювати в критичних умовах, здатність логічно і системно мислити, що в перспективі дасть можливість формувати репутаційний капітал в умовах виробничої діяльності випускнику ОП. Це відображається у таких програмних результатах навчання ОП, як ПРН1, ПРН3, ПРН9, ПРН10, ПРН23, ПРН24, які забезпечуються ОК: Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, Іноземна мова професійного спрямування, Історія та культура України, Техніко-економічне обґрунтування інженерних рішень, Техноекологія та цивільна безпека, Українська мова (за професійним спрямуванням), Філософія.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт зі спеціальності Агроінженерія відсутній. Слід відзначити, що випускники бакалаврського рівня вищої освіти можуть і займають при працевлаштуванні інженерні посади, тому перелік посад варто розширити інженерними у відповідності з вказаним Національним класифікатором.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Навчальний час здобувача ОП регламентований нормами вищої освіти та Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ (<https://bit.ly/40IPXT6>): загальний обсяг ОП складає 240 кредитів ЄКТС, навантаження одного року – 60 кредитів, теоретичне навчання у 1, 3, 5, 7 семестрах – 16 тижнів, 2, 4, 6 семестрах – 18 тижнів, 8 семестрі – 14 тижнів, канікули на 1, 2, 3 курсах по 12 тижнів, на 4 курсі – 3 тижні. Кількість годин аудиторних занять у ОК за ОП становить від 35% до 56% загальної кількості годин навчальної дисципліни, щотижневне аудиторне навантаження здобувачів складає 1,2 семестр – 24 години, 3,4 семестр – 22 години, 5 семестр – 22 години, 6 семестр – 21 година, 7 семестр – 23 години, 8 семестр – 21 година. В циклі професійної підготовки спостерігається протилежна залежність – перевага годин виділених на лекції – 270 над годинами практичних занять – 238. Крім того, в ОК професійного спрямування відсутні лабораторні заняття, що в значній мірі формують навички налагодження та експлуатації с.г. техніки. значна кількість лекційних годин за окремими ОК, які вимагають більшої кількості лабораторно-практичних занять для досягнення ПРН: ОК7 Інженерна графіка та САД системи (68 лекц/68 практ), ОК 12 Основи програмування (32 лекц/16 практ), ОК17 Технологія конструктивних матеріалів та матеріалознавство (52 лекц/34лаб), ОК22 Машини та обладнання для тваринництва (68 лекц/52 практ). Навчання відбувається в змішаній: очно/дистанційній формі.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

В рамках даної ОПП бакалавра "Агроінженерія" підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

На офіційному сайті ТНТУ оприлюднені «Правила прийому до Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя» (<https://bit.ly/3KibGdK>). Вказаний документ містить необхідну інформацію щодо процедур прийому, джерел фінансування здобуття вищої освіти, обсягів прийому, строку прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядку прийому заяв та документів і конкурсного відбору, спеціальних умов участі у конкурсному відборі, рейтингового списку вступників та рекомендацій до зарахування, реалізації права вступників на обрання місця навчання та інше. «Правила» є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень і привілеїв та відповідають затвердженому Наказом МОН України №392 від 27.04.2022р. (зі змінами відповідно до наказу МОН України від 02.05.2022 р. №400) «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році».

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання до ЗВО оновлюються щорічно. На час проведення експертизи діючими були Правила прийому 2022р. У відповідності із Правилами прийому вступ на навчання за ОП Агроінженерія здійснюється на основі повної загальної середньої освіти із врахуванням результатів НМТ 2022р. та балу за успішне закінчення у рік вступу підготовчих курсів Університету для вступу до нього за шкалою від 0 до 10 балів у разі вступу на спеціальності, зазначені в переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка (додаток 5) (<https://bit.ly/3KfJfo3>), до таких відноситься спеціальність 208 Агроінженерія, та результатів ЗНО 2019-2021рр. перелік конкурсних предметів. Правил прийому і оприлюднений на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3Mh7761>) із вказанням вагових коефіцієнтів, які враховують вагу кожного предмету при вступі на визначену спеціальність. Правила прийому на навчання за ОП Агроінженерія враховують особливості самої освітньо-професійної програми.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Порядок визнання результатів освітньої діяльності отриманих в інших ЗВО в ТНТУ регламентують «Положення про порядок визнання та зарахування результатів формального навчання у ТНТУ» (<https://bit.ly/401rdEJ>), «Положення про порядок переведення та поновлення студентів ТНТУ» (<https://bit.ly/3GkpenP>), «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу та працівниками ТНТУ» (<https://bit.ly/3GnEbW2>), де визначено процедуру перезарахування результатів попереднього навчання і навчальних

дисциплін, порядок визначення ліквідації академічних заборгованостей. Процедури є чіткими, прозорими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Зауваження. Надані приклади Протоколів визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів за попередньою освітою за ОКР «молодший спеціаліст» містить перелік різноманітних дисциплін загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС без вказання, які саме ОК та в якому обсязі були перезараховані у відповідності з НП та переліком компонент освітньої програми Агроінженерія.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній /інформаційній освіті регулюються документом «Положення про визнання у ТНТУ результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» (<https://bit.ly/3GnoWcZ>), які розглянуті та схвалені Вченою радою ТНТУ 23 лютого 2021р., протокол №3. Правила, що регламентуються положенням є чіткими та зрозумілими, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Прикладів реалізації визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті, для даної ОП наразі немає.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

"Форми організації освітнього процесу регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ТНТУ» (<https://bit.ly/3Y948zE>). Відповідно до аналізу змісту силабусів (Табл.1 СО), навчального плану та робочих програм (продемонстровані гарантом в Atutor на зустрічі ЕГ) під час реалізації ОП використовуються лекції, практичні та лабораторні заняття, самостійна робота, практична підготовка і контрольні заходи. Овітній процес відбувається з використанням інтернет-технологій електронного навчання та системи змішаного навчання, яка поєднує проведення лекційних занять дистанційно, а лабораторних і практичних - малими групами очно. Для забезпечення досягнення ПРН в умовах дистанційного навчання позитивною практикою ТНТУ є застосування системи ATutor, що має широкі навчальні можливості, зокрема вбудовану функцію відеозв'язку. Підбір форм та методів навчання у розрізі окремих ОК (Табл. 1. СО) має ознаки студентоцентрованого підходу. Студенти можуть вибирати місце проходження практик та тематики курсових проєктів; реалізовувати власні інтереси під час вибору теми та подальшого виконання кваліфікаційної роботи; здійснювати вільний вибір ОК з переліку вибіркових дисциплін в системі ATutor.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання щодо окремих ОК наявна в робочих програмах та силабусах дисциплін. Силабуси розміщені на сайті випускової кафедри (<https://bit.ly/3X7oRT5>), а робочі програми в системі керування навчальним матеріалом ATutor (<https://bit.ly/4oxnRKO>). Здобувачі вищої освіти мають змогу отримувати інформацію щодо організації та змісту освітнього процесу на сайті кафедри (https://kaf-th.tntu.edu.ua/?page_id=254), офіційного сайту ТНТУ (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/main>), бесід з викладачами та кураторами груп. Доступ студентів до навчальних, методичних посібників, методичних рекомендацій для лабораторних, практичних занять та самостійної роботи, питання та практичні завдання до заліків та іспитів, здійснюється з використанням інформаційного ресурсу науково-технічної бібліотеки ТНТУ (<https://bit.ly/3wYACau>).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень відбувається здебільшого під час викладання дисциплін циклу фахової підготовки, зокрема викладачі використовують матеріали, що базуються на їх наукових дослідженнях (Бабій А. на ОК "Сільськогосподарські машини: конструкції та розрахунок", Сташків М. на дисципліні "Експлуатація с.г. машин"). Підтверджено факти проведення занять за участю представників Тернопільської філії державної установи «Інститут охорони ґрунтів України», компанії «ЛАН». У ЗВО проводяться всеукраїнські та міжнародні наукові та науково-практичні конференції, на яких здобувачі вищої освіти проводять апробацію своїх наукових результатів. Позитивною є практика підготовки спільних наукових публікацій викладачів та студентів. Працює Студентське наукове товариство. На базі випускової кафедри науково-дослідної лабораторії «Агротехнології, машини та матеріали» (https://kafth.tntu.edu.ua/?page_id=523).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

"Оновлення змісту освітніх компонентів ОП, як засвідчило спілкування з НПП, відбувається з урахуванням наукових досліджень, сучасних практик у галузі агровиробництва, пропозицій стейкхолдерів та наукових інтересів здобувачів вищої освіти, що відбувається щорічно перед початком навчального року. Зміни відображаються у змісті лабораторно-практичних занять (Протокол № 1/22 від 25.10.2022 р. засідання експертної ради роботодавців, надано гарантом), змісту практик (Протокол № 1/20 від 20.10.2020 р. засідання експертної ради роботодавців. Оновлення змісту навчальних дисциплін відбувається в системі електронного навчання ATutor. Курси ОК в Atutor, за умови виконання низки умов, сертифікуються незалежними внутрішніми аудиторами. Викладачі використовують в освітньому процесі результати наукової діяльності .

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація освітнього процесу здійснюється через участь студентів і викладачів у міжнародних наукових конференціях (https://kaf.th.tntu.edu.ua/?page_id=974), а також через їх можливість взяти участь у програмах міжнародної академічної мобільності, що регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу та працівниками у ТНТУ (<https://bit.ly/3iG6ZR3>). Університет має значну кількість угод про міжнародну академічну мобільність з університетами. Програми двох дипломів реалізуються з Люблінською Політехнікою та Опольською Політехнікою. На сайті ТНТУ є чітко визначений порядок участі студентів у програмах міжнародної академічної мобільності (Erasmus+) (<https://tntu.edu.ua/?p=uk/inter/mobility-procedure>). Відсутність фактів реалізації права на академічну мобільність серед здобувачів ОП потребує активізації роз'яснювальної роботи у цьому напрямку. Є наявність практики проходження НПП міжнародних стажувань.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Контрольні заходи та їх форми, що застосовуються у ТНТУ визначені відповідно до: «Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ» (<https://bit.ly/3Y948zE>) та «Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<https://bit.ly/3ld2kqT>). Під час роботи ЕГ було з'ясовано, що на ОП використовують наступні види контролю: попередній (вхідний), поточний (оперативний) (опитування, перевірка і захист лабораторних чи практичних робіт тощо), модульний контроль (тести засобами Web-орієнтованої системи ATutor (<https://bit.ly/40xnRKO>)), та підсумковий (семестровий та атестація). Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання, а також строки проведення цих заходів регламентує «Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ». Розклад занять, графік навчального процесу, навчальний план ОП, методичні вказівки до виконання кваліфікаційних робіт бакалавра є на сайті випускової кафедри оприлюднюється на сайті кафедри (https://kafth.tntu.edu.ua/?page_id=254).

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ОПП передбачає атестацію випускників, відповідно до вимог Стандарту, у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи і проводиться екзаменаційною комісією відповідно до «Положення про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<https://bit.ly/3I3xNVi>).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

"Процедуру проведення контрольних заходів регулюють: «Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ» (<https://bit.ly/3Y948zE>); «Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ» (<https://bit.ly/3ld2kqT>); «Положення про підсумковий семестровий контроль результатів навчання студентів ТНТУ» (<https://bit.ly/3HxHWIc>), які знаходяться у вільному доступі на сайті Університету. Вільний доступ для ознайомлення із робочими програмами та навчально-методичною літературою забезпечується шляхом їх розміщення у системі дистанційного навчання ATutor (<https://bit.ly/3juTtjP>), або/та в Інституційному репозитарії ТНТУ ELARTU (<https://bit.ly/3JJRoLk>). Для забезпечення об'єктивності та неупередженості екзаменаторів у ТНТУ практикують прийом іспитів за участі лектора та ще одного із викладачів, що проводив лабораторні чи інші види занять, або його призначає завідувач кафедри. Захисти звітів з

практики, курсових проєктів проводяться у складі комісії з трьох викладачів. Для забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачі проходять модульне оцінювання у вигляді тестів у системі ATutor. Є наявність і ведення викладачами електронного журналу (продемонстровано гарантом), де здобувачі мають змогу переглянути отримані ними бали щодо поточного оцінювання. Процедура оскарження результатів визначена у «Положенні про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ» <https://bit.ly/3ld2kqT>, зокрема у розділі 6 передбачено процедуру оскарження поточного, модульного та семестрового контролю у формі диференціального заліку або іспиту, за якою студент може звернутися до завідувача кафедри з умотивованою заявою. Сі учасники ознайомлені з даними правилами і дотримуються їх.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Питання академічної доброчесності в ТНТУ регулюються «Положенням про недопущення академічного плагіату в ТНТУ» (<https://bit.ly/3I3VxXo>). Основні положення та процедури дотримання академічної доброчесності також зафіксовано в пункті 6 «Положення про організацію освітнього процесу у ТНТУ» (<https://bit.ly/3Y948zE>). Для забезпечення протидії порушенням АД Університет використовував систему антиплагіату Strike Plagiarism (<https://bit.ly/40xr5u1>) у 2019 - 2021 роках та Unicheck з 2022 року (договір надано гарантом). Сильною стороною ОП є об'єктивне оцінювання здобувачів через модульне оцінювання у вигляді тестів у системі дистанційного навчання ATutor, через яку також здійснюється автоматична перевірка завантажених файлів студентських робіт (звітів, курсових робіт та проєктів тощо) на плагіат (приклади результатів перевірок продемонстровано гарантом в системі ATutor). Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ТНТУ (<https://bit.ly/3DLDO6v>) чітко регламентує види відповідальності за порушення академічної доброчесності. Зауваження. В той же час практика щорічного окремого анкетування щодо розуміння здобувачами принципів академічної доброчесності за даною ОП відсутня, хоча подібні питання входять в загальний перелік у щорічному загальному опитуванні здобувачів спеціальності Агроінженерія.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Викладачі, задіяні на ОП мають достатній досвід наукової роботи та викладання обов'язкових ОК. Базова освіта і/або науковий ступінь усіх викладачів ОП відповідає змісту відповідних ОК на яких вони викладають. Відповідно до «Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників» основними критеріями відбору НПП є їх постійне професійне зростання, показниками якого є наукові публікації у престижних вітчизняних та закордонних виданнях, науково- методичні здобутки, навчально-методичні праці, документи про підвищення кваліфікації за попередній термін дії трудового договору чи контракту. У значній кількості викладачів задіяних на ОП є наявність статей в Scopus та WoS. Переважна більшість НПП регулярно та систематично проходять стажування як у вітчизняних ЗВО так і закордоном, а також на провідних агропідприємствах регіону. Переважна більшість НПП задіяних на ОП має наукові публікації відповідно до дисциплін, які вони викладають або дотичні до них. Професійна кваліфікація викладачів задіяних у реалізації ОП забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Відповідно до «Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників» основними критеріями відбору НПП є їх постійне професійне зростання, показниками якого є наукові публікації у престижних вітчизняних та закордонних виданнях, науково- методичні здобутки, навчально-методичні праці, документи про підвищення кваліфікації за попередній термін дії трудового договору чи контракту. Для заключення контракту також враховуються результати рейтингу кафедр та науково-педагогічних працівників, куди включаються результати опитування студентів ОП в системі Atutor у розрізі окремих ОК.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Відповідно до «Положення про раду роботодавців Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя» в університеті діє Рада роботодавців і Експертні ради випускових кафедр. учасники експертної ради приймають активну участь в обговоренні та розробленні освітньої програми, навчальних планів та наповнення дистанційних курсів ОК, проводять для студентів екскурсії, запрошують їх на роботу та стажування під час канікул,

оцінюють рівень підготовки випускників до професійної діяльності, зокрема під час проходження здобувачами практик на відповідних підприємствах чи організаціях.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Викладання на ОП здійснюється з широким залученням професіоналів-практиків для проведення аудиторних занять та керівництва практиками, практичних занять з курсу «Сільськогосподарські машини: конструкції та розрахунок» викладає головний інженер компанії «ЛАН»; директор Тернопільської філії державної установи «Інституту охорони ґрунтів України» здійснює керівництво ознайомчою та навчальною практиками студентів. Кафедра проводить постійну роботу з організації зустрічей із експертами у галузі, експертами та представниками роботодавців для проведення лекційних занять.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В ЗВО постійно здійснюється політика підтримки та мотивування НПП щодо їх професійного розвитку. Є регулярне підвищення кваліфікації викладачами ОП, що відбуваються на постійній основі у вітчизняних ЗВО, на підприємствах, в організаціях сільськогосподарського спрямування так і закордоном. Існує чітка процедура проходження та визнання результатів підвищення кваліфікації, у тому числі набутих під час академічної мобільності. Організовані для викладачів ОП курси вивчення іноземних мов. Рівень викладацької майстерності та фаховості НПП по кожному ОК оцінюється студентами за допомогою опитувань в системі Atutor по завершенню вивчення дисциплін ОП, результати яких враховуються в загальний рейтинг НПП. Позитивом є можливість здійснення Університетом внутрішнього моніторингу викладання дисциплін за участі сертифікованих аудиторів.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Статут ТНТУ передбачає забезпечення високої кваліфікації і професійності науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників, створення умов для їх якісного зростання. В Університеті також діє «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ТНТУ» (<https://bit.ly/3NBVaUE>), що визначає процедуру, види та періодичність підвищення кваліфікації НПП, включаючи умови й процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації. Система заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері включає можливість присвоєння працівникам учених звань і регламентується «Положенням про порядок присвоєння вчених звань науково-педагогічним і науковим працівникам ТНТУ». Позитивом є існування в Університеті «Положення про преміювання працівників ТНТУ». Преміювання сприяє збільшенню наукових публікацій викладачів у провідних міжнародних наукометричних базах. В ЗВО діє практика матеріальної винагороди викладачів, як мотивація їх професійних досягнень по різних видах науково-педагогічної діяльності, а також за результатами щорічного рейтингового оцінювання досягнень НПП. Зауваження. Окремі викладачі не мають відповідних фахових чи міжнародних публікацій.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові ресурси для Освітньої програми формуються відповідно до положення "Про порядок розподілу коштів, отриманих за підготовку понад державне замовлення в межах ліцензійного обсягу відповідно до договорів, укладених з фізичними та юридичними особами, студентів ТНТУ ім. І. Пулюя". Матеріально-технічне забезпечення ОП "Агроінженерія" не є цілком достатнім для здобуття практичних навичок високого рівня, але ЗВО компенсує цей факт плідною співпрацею з роботодавцями, що дозволяє студентам проводити заняття на матеріально-технічній базі таких компаній як ТОВ "Агросем", ТОВ "Компанія ЛАН", ПСГА "Нічлава" та інших стейкхолдерів, про яких зазначено на офіційному сайті кафедри ТХ. На достатньому рівні є МТБ загальноінженерних дисциплін. Позитивною практикою є створення навчальних моделей с.г. техніки, які використовуються при викладанні ОК 25.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Студенти та викладачі в межах університету мають повний доступ до мережі інтернет із комп'ютерів, що знаходяться в межах кампусу, крім того студенти та викладачі можуть використовувати внутрішні ресурси університету під спеціальним корпоративним доменом. В межах ЗВО доступ до інтернету та корпоративний домен є доступними і безоплатним для студентів та викладачів. У гуртожитках наявні кімнати із комп'ютерами, які підключені до

безкоштовного інтернету, що дозволяє студентам використовувати ці комп'ютери для навчання. Усі інформаційні ресурси включно з онлайн курсами, репозитаріями та іншими джерелами інформації, які впроваджені у єдину систему і є безкоштовними та постійно доступними для

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Опитування щодо потреб та інтересів здобувачів в контексті освітньої програми проводяться раз у рік за наказом Ректора ТНТУ, їхні результати публічно висвітлюються на офіційному сайті. Відслідковується прогрес у більшості проблемних питань, які було виявлено під час опитувань. Такий прогрес досягається шляхом обробки результатів опитування, розробки рекомендацій відділом забезпечення якості освіти з усунення виявлених недоліків та їх надання гаранту ОП, профілюючій кафедрі та декану. Проте інформація про зворотній зв'язок - що і ким зроблено для виконання рекомендацій, відсутня. Згідно з Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ здобувачі мають право на: безпечні й нешкідливі умови навчання, праці та побуту, про що свідчать дані паспорту санітарно-технічного стану приміщень, в яких перебувають студенти. Студентам доводять правила безпеки на заняттях. В аудиторіях розміщені плакати з нагадуваннями про правила безпеки. Також в нормативній базі ТНТУ містяться документи, що передбачають інструкції з техногенної, соціальної, воєнної безпеки, з якими ознайомлені відповідні цільові групи осіб. Для запобігання проблем у сфері психічного здоров'я для студентів проводяться вебінари та лекції на актуальні теми.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Комунікація зі студентами ОП проходить відповідно до положень ТНТУ і полягає у постійній співпраці студентів із кураторами, що призначаються із викладацького персоналу та спілкуються із здобувачами для розв'язання їх проблем, підбору актуальних пропозицій щодо покращення освітнього процесу та оптимізації умов проживання, що забезпечено Положенням про кураторів академічних груп першого курсу та наставників старших курсів. Регулярно проводяться опитування серед студентів про якість освітнього процесу, звіти яких розміщуються на офіційному сайті

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

На базі ТНТУ створені гідні умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Корпуси ТНТУ обладнані спеціальними пандусами та кнопками виклику чергового персоналу в корпусах. Усі питання регулюються положеннями ТНТУ «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в приміщеннях Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя».

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО розроблено «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій в ТНТУ» що регулює питання пов'язані з запобіганням виникнення конфліктних ситуацій та вирішення таких ситуацій у разі появи. Першочерговою ціллю політики і процедури ЗВО є запобігання виникненню конфліктних ситуацій шляхом заборони університетом будь яких дискримінаційних висловлювань, утиску у будь-яких його формах, образ, погроз та висловлювань, що суперечать загальноприйнятим нормам моралі. Дане положення врегулює порядок вирішення конфліктних ситуацій шляхом розгляду прецеденту на комісії, що затверджується ректором ЗВО. Право застосування механізмів вирішення конфліктних ситуацій для здобувачів цієї освітньої програми забезпечується шляхом розміщення скриньок довіри в корпусах ТНТУ, в тому числі в тих приміщеннях, де відбувається навчання. Студенти можуть повідомити про певну проблему шляхом використання зворотнього зв'язку. Органи студентського самоврядування ознайомлені зі своїми обов'язками стосовно вирішення конфліктних ситуацій та можуть вирішувати певне коло питань шляхом прямого спілкування із викладачами освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Відповідно до положення ТНТУ "Положення про організацію освітнього процесу в ТНТУ" освітні програми створюються і відповідають діючим стандартам вищої освіти, при розробці та перегляді освітніх програм використовуються міжнародні документи, досвід інших закладів вищої освіти. Здобувачі вищої освіти, роботодавці та науково-педагогічний персонал регулярно опитуються та їхні побажання враховуються при перегляді освітньої

програми. Для регулярного перегляду освітньої програми долучені також онлайн ресурси, а саме на платформі ATutor є можливість збирати відгуки про опановані курси з усіх освітніх компонентів освітніх програм, що дозволяє якісно переглядати освітню програму і її вдосконалювати.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Пропозиції здобувачів враховуються шляхом анкетування після закінчення курсу освітнього компонента на платформі ATutor (<https://dl.tntu.edu.ua/st/>). Також у студентів є можливість звернутись до викладачів з пропозиціями особисто або звернутись до представників студентського самоврядування. Крім того щорічно проходить анкетування студентів, звіти про які відтворено на офіційному сайті. Варто зазначити, що студенти освітньої програми "Агроінженерія" не звертались із пропозиціями, скаргами чи зауваженнями до представників студентського самоврядування. За наслідками опитувань відділом забезпечення якості освіти розробляються рекомендації для вирішення проблемних питань

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ТНТУ в межах освітньої програми 208 "Агроінженерія" особливо продуктивно співпрацює із роботодавцями, оскільки роботодавці в першу чергу формують можливість здобуття практичних навичок. ТНТУ співпрацює із ПАТ "Рівнесільмаш", ПП «Агропродсервіс Ярчівці», СГ ПП «Нічлава», ТОВ «Агросем», ТОВ "Компанія ЛАН". Цей перелік роботодавців є достатнім для забезпечення бази опанування практичних навичок, а роботодавці, в свою чергу, забезпечують всебічну співпрацю з ТНТУ. Пропозиції від роботодавців враховуються шляхом їхньої участі на Раді Роботодавців.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Відділ доуніверситетської підготовки здійснює опитування випускників ТНТУ щодо їхнього позауніверситетського професійного шляху, кар'єрного зростання шляхом використання інтернет анкети Google Form. Також на базі ТНТУ існує ГО "Асоціація випускників ТНТУ". За ОПП "Агроінженерія" перший випуск студентів буде у цьому році, тому інформація про типові траєкторії працевлаштування випускників ОП не наявні.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

В ЗВО працює система забезпечення якості ЗВО і забезпечує вчасне реагування, про що свідчать факти про удосконалення ОПП, наведені експертною групою.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація освітньої програми 208 "Агроінженерія" в ТНТУ проходить вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Учасники академічної спільноти беруть досить активну участь у внутрішньому забезпеченні якості освітньої програми "Агроінженерія" наступним чином: студенти регулярно проходять анкетування задля виявлення сильних і слабких сторін як освітньої програми, так і окремо по освітнім компонентам через Google Forms, звіт про які відображається на офіційному сайті та у онлайн ресурсі ATutor. Викладачі висловлюють свої думки та побажання на засіданнях кафедри. Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти інституційно внутрішнє забезпечення якості забезпечується рівнями, відповідно до них належать ректор, викладачі, здобувачі, вчена та наглядова ради, студентське самоврядування, роботодавці та гаранті освітніх програм відповідно. Такий розподіл гарантує внутрішнє забезпечення вищої освіти в межах ТНТУ та дозволяє продуктивно переглядати освітню програму відповідно до викликів сьогодення, оскільки кожен учасник освітнього процесу може внести певні корективи до освітньої програми.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації

освітньої програми

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються Правилами внутрішнього розпорядку в ТНТУ (<http://surl.li/dlhfk>). Там зазначені права та обов'язки науково-педагогічного персоналу, здобувачів вищої освіти та адміністрації університету. Ці правила є чіткими, лаконічними та зрозумілими та знаходяться в загальному доступі на офіційному сайті ЗВО.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ЗВО вчасно оприлюднює на своєму сайті проєкт освітньої програми, до якого мають доступ всі зацікавлені сторони для аналізу і удосконалення (<http://surl.li/gcylg>).

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО вчасно оприлюднює інформацію, якої цілком достатньо для інформування зацікавлених сторін шляхом публікування на офіційному сайті (<http://surl.li/frtja>) відповідних проєктів, звітів, документів, що необхідні для повного ознайомлення із освітньою програмою усіх учасників освітнього процесу.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час

акредитації *недоліків*. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

До кінця навчального року в рамках наявних договорів із ЗВО провести детальний аналіз особливостей реалізації подібних ОП. Збільшити обсяг професійно-орієнтованих ОК, що забезпечують відповідність ОП предметній галузі: технологія виробництва продукції тваринництва, будово та принцип дії автомобілів, тракторів, діагностування та технічне обслуговування с.г. техніки, системи автоматизації та контролю технологічних процесів в аграрному секторі.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Включити до обов'язкових компонентів наступні дисципліни: Основи права, яка забезпечує формування ФК1 Енергетичні засоби с.г. виробництва, Автоматизована робота с.г. машин, Технічний сервіс в агровиробництві, які формують основні фахові компетентності: 1,3,7,8,9,10,12,16 і забезпечують ПРН:7,9,12,13,16,18,19,20,23 бакалаврів з агроінженерії, передбачені ОПП і стандартом. 2. Змістити акцент підготовки здобувачів ОП у фаховий бік із збільшенням обсягу відповідних ОК. 3. Переглянути і вдосконалити структурно-логічну схему та матриці відповідності ОП. 4. Привести до невідповідності інформацію про кредити, форми контролю, яка надається в ОПП і силабусах. 5. Переглянути перелік і зміст обов'язкових компонентів, які мають представити предметну область спеціальності 208 Агроінженерія, визначеним у СВО. 6. Переглянути тематику дипломного проектування.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Удосконалити форму перезарахування результатів навчання, з тим, щоб вона також містила перелік і обсяг перезарахованих дисциплін за ОП. 2. Популяризувати можливість здобуття неформальної/інформальної освіти студентами, та перезарахування її результатів за освітніми компонентами ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Активізувати участь викладачів і здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності за даною ООП. 2. Активізувати науково-дослідну роботу здобувачів в контексті збільшення кількості власних наукових праць. Удосконалити систему опитування здобувачів щодо форм контролю та критеріїв оцінювання у розрізі дисциплін ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Удосконалити систему опитування здобувачів щодо форм контролю та критеріїв оцінювання у розрізі дисциплін ОП.

Критерій 6. Людські ресурси

Активізувати наукову діяльність щодо написання статей у розрізі дисциплін які вони викладають.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Розвиток ОП повинен передбачати розширення предметної області та створення спеціалізованих лабораторій: енергетичних машин, сервісного обслуговування, геоінформаційних технологій та наявність в ЗВО необхідного обладнання. 2. Проінформувати здобувачів вищої освіти про функції студентського самоврядування.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Поглибити співпрацю між студентами освітньої програми та студентським самоврядуванням та стимулювати здобувачів до діяльності в органах студентського самоврядування додатковими рейтинговими балами.

Критерій 9. Прозорість та публічність

На сайті ЗВО більше надавати інформації про спеціальність 208 Агроінженерія.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛОПУШНЯК ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ